

HIŠA OTROK

GLASILO ANGELINEGA VRTCA

MAREC, 2002

LETNIK 1, ŠTEVILKA 1

HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK

ALI STE VEDELI

- da je nova številka vrtca 01/426 81 59?
- da nam v kuhinji pomaga Tatjana, ki je v uršulinskem samostanu v postulatu?
- da v primeru bolezni odjavite hrano otroka z jutranjim klicem med 7.30 in 8.00 samo za tisti dan ali za dni, ki jih imenujete (Npr. »Moj otrok je zbolel. Danes, jutri in pojutrišnjem ga gotovo ne bo. Potem vas spet pokličem.«)
- da lahko za odjavo pošljete tudi SMS na št. 040 318 320?
- da je to hiša otrok, kjer starši vstopajo v sobe le po predhodnem dogovoru z vzgojitelji?
- da desetina otrok, ki obiskuje vrtec, pričakuje bratce in sestrice?
- da je gospod Svetelj iz Šenčurja ročno izdelal 90 lesenih pladnjev, ki jih videvate v vrtcu in za to ni zahteval plačila?
- da sami odgovarjate za izgubo ali okvaro igrače, ki jo otrok prinese v vrtec? In da vas prosimo, da jih prinesejo le v izjemnih primerih ter jih pustijo v garderobi?
- da za vaše otroke moli uršulinska skupnost, posebej goreče pa dan za dnem starejše sestre?
- da je vzgojiteljicam lepo z vašimi otroki?
- da imate na internetu eno izmed 6 knjig, ki jih je napisala Marija Montessori: knjiga v elektronski obliki: <http://digital.library.upenn.edu/women/montessori/method/method.html> – METODA MONTESSORI (KNJIGA v html)
- da imajo sestre uršulinke v Izoli hišo, kjer oddajajo sobe (garsoniere) za počitniške dni? Informacije in rezervacije na tel 05/641 40 73 (s. Irena Janež). Pokličite! Cena je ugodna.

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca

Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Josipine Turnograjske 8, Ljubljana

Odgovorni urednik: mag. Melita Kordič

Uredniški odbor: Barbara in Stane Merše, Alenka Javornik, Maja Stipar

Lektoriranje: prof. Martin Silvester

Oblikovanje: Monika Kovač u.d.i.a.

Tehnično urejanje: Maurice Zalaznik

Tisk: Premiere

e-mail naslov za pošiljanje člankov: sbkm@email.si

ALI STE VEDELI

- da je nova številka vrtca 01/426 81 59?
- da nam v kuhinji pomaga Tatjana, ki je v uršulinskem samostanu v postulatu?
- da v primeru bolezni odjavite hrano otroka z jutranjim klicem med 7.30 in 8.00 samo za tisti dan ali za dni, ki jih imenujete (Npr. »Moj otrok je zbolel. Danes, jutri in pojutrišnjem ga gotovo ne bo. Potem vas spet pokličem.«)
- da lahko za odjavo pošljete tudi SMS na št. 040 318 320?
- da je to hiša otrok, kjer starši vstopajo v sobe le po predhodnem dogovoru z vzgojitelji?
- da desetina otrok, ki obiskuje vrtec, pričakuje bratce in sestrice?
- da je gospod Svetelj iz Šenčurja ročno izdelal 90 lesenih pladnjev, ki jih videvate v vrtcu in za to ni zahteval plačila?
- da sami odgovarjate za izgubo ali okvaro igrače, ki jo otrok prinese v vrtec? In da vas prosimo, da jih prinesejo le v izjemnih primerih ter jih pustijo v garderobi?
- da za vaše otroke moli uršulinska skupnost, posebej goreče pa dan za dnem starejše sestre?
- da je vzgojiteljicam lepo z vašimi otroki?
- da imate na internetu eno izmed 6 knjig, ki jih je napisala Marija Montessori: knjiga v elektronski obliki: <http://digital.library.upenn.edu/women/montessori/method/method.html> – METODA MONTESSORI (KNJIGA v html)
- da imajo sestre uršulinke v Izoli hišo, kjer oddajajo sobe (garsonjere) za počitniške dni? Informacije in rezervacije na tel 05/641 40 73 (s. Irena Janež). Pokličite! Cena je ugodna.

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca

Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Josipine Turnograjske 8, Ljubljana

Odgovorni urednik: mag. Melita Kordeš

Uredniški odbor: Barbara in Stane Merše, Alenka Javornik, Maja Stipar

Lektoriranje: prof. Martin Silvester

Oblikovanje: Monika Kovač u.d.i.a.

Tehnično urejanje: Maurice Zalaznik

Tisk: Premiere

e-mail naslov za pošiljanje člankov: sbkm@email.si

UVODNIK

NOVI ZAČETKI

Kako nekaj velikega je porajanje nečesa novega! Vsak od staršev je to začutil ob spočetju, nošenju in rojstvu svojega otroka, vsakega posameznega. Rojstvo pa ni brez bolečin, tako kot tudi rast in razvoj ne, tako naših otrok kot tudi nas staršev.

Ne moremo slutiti, kaj vse se je odvijalo v srcih odgovornih od porajanja prve zamisli o novem vrtcu v osrčju uršulinskega samostana, pa pretresanjih in načrtovanjih, in nato ob mnogih pripravah, delu, zapletih, formalnostih,.. vse do rojstva našega vrtca. NAŠ vrtec! Tako že v hvaležnosti vzklikamo starši, prisluhnimo pa še besedam s. Darjane o njegovih koreninah.

V novi vlogi so že v polni meri začeli vzgojitelji, ki rastejo skupaj z našimi otroki, z vrtcem in se pustijo oblikovati. Za otroki (in starši!) je začetno obdobje uvajanja, ki tudi ni brez bolečin.

In nenazadnje rodilo se je novo glasilo, Hiša otrok, ki želi ujeti utrip življenja, dogodkov in doživetij za temi prijaznimi zidovi, pa kot nadaljevanje vzgoje tudi v naših domovih. Začenja se odkrivanje talentov med starši, ki so in bodo, to je velika želja uredniškega odbora, s svojimi članki polnili te strani. Seveda, skupaj z vzgojitelji.

Resnično se lahko veselimo. Priče smo mnogim novim začetkom. Da bi le v srcu prebudili čudenje, kot nas spodbuja ga. Loreto! Dobro je obujati spomin na pretekle dogodke, ker iz njih črpamo in se učimo, zato ne bodo manjkali tudi dnevniški zapisi vrtca.

Na teh straneh bomo odkrivali temelje Montessori vzgoje iz zapisov skrbnih vzgojiteljev, da bomo lažje razumeli vedno nove pobude otrok, ki jih prinašajo iz vrtca. Še spodbudo za vajo doma nam bodo priskrbeli.

Hudomušnih zapisov iz otroških ust in zapažanj staršev v tej številki ne manjka, ob obdobju uvajanja se marsikaj zgodi... Pa obilo smeha želimo!

Ne pomisljajte zastaviti uredniškemu odboru in vzgojiteljem kakšno svoje vprašanje, tudi kritiko ali spodbudo, predvsem pa ne pozabite sproti, kot opozarja Dorotejina mama, zapisati, kar vas presenetiti v razvoju svojega otroka, vaša doživetja. Naj bo to glasilo živo, naj utripa in diha z vrtcem. Veseli bomo vseh opozoril in spodbud za naprej, da bi premagali začetniške zadrege.

VESELJA ALELUJA

Ker pa na vrata že trkajo velikonočni prazniki, vam želimo VESELO ALELUJO in srečanja s skrivnostjo odrešenja!

Barbara Merše

OB ROJSTVU ANGELINEGA VRTCA

Ob kateremkoli rojstvu se človek za trenutek ustavi, da vidi zgodbo o koreninah, ki so rodile sad, pa tudi zgodbo, ki se začenja z rojstvom in sega visoko, visoko proti nebu.

Ob odprtju Angelinega vrtca in v prvem glasilu vrtca, bi vam tudi jaz rada povedala zgodbo.

Zgodilo se je v mestu, ne tako velikem kot so mnoga evropska mesta in ne tako majhnem, da ga ne bi bilo na zemljevidu Evrope.

Zgodilo se je v preteklosti, pa vendar ne tako oddaljeni, da je ne bi poznali.

V tistem mestu in v tistem času je živel ženska z imenom Angela. Bila je majhne postave, krhkega videza, a čvrstega srca. Njene oči so izzarevale toplino, ljubezen, zaupanje, radost ... Bila je na neki način odsev življenje ljubečega Gospoda.

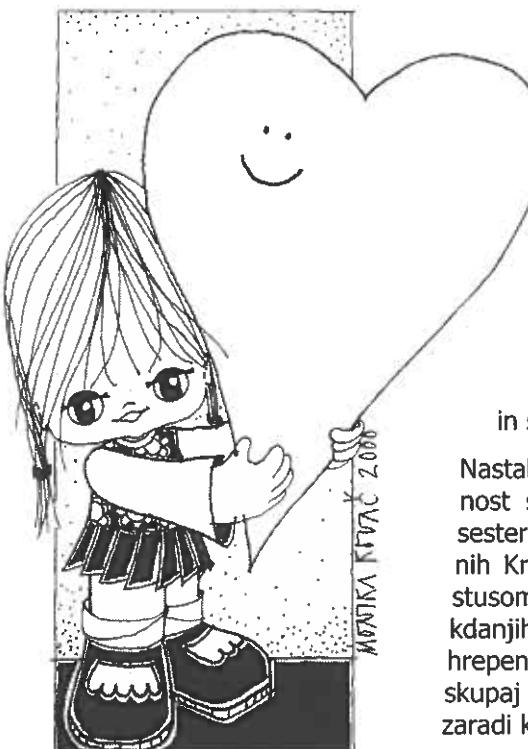
V svoji odprtosti do vsega je videla potrebe velikih in majhnih ljudi. Videla je stiske in bedo, zapostavljanje in prevaro, zlorabo in krivice ter sebičnost tistih, ki so imeli zveneča imena in onih, ki so bili brezimno prezrti. V njih je videla nevidno iztezanje rok po sreči, po polnosti življenja, po »življenju v izobilju«. Vedela je, da življenje ljubeči Gospod vsemu prizanaša in paži na vse, saj je Stvarnik vsega. Vedela je, da je nebeski Oče poslal Jezusa, da bi vsi imeli življenje in ga imeli v izobilju.

Vedela je ...

Videla je na eni strani življenja žeje ljudi, ki se gnetejo okoli usahlih študentev, in videla je Studentec žive vode, ki daje življenje.

In videla je sebe nekje vmes .... in slišala je klic ... in sprejela je poslanstvo ...

Svoje sposobnosti in čas je dala na razpolago tistim, ki so jo opazili, in kazala jim je pot k Stundencu ....

Z dobrohotno ljubezijo jih je učila, kako naj živijo, da bo njihovo življenje imelo smisel in cilj, da bodo svobodno, odgovorno in pošteno ravnali v vseh življenjskih okoliščinah, da bo kljub vsemu v njih vedno radost in tok žive vode, ki teče v večno življenje.

Kmalu ni bila več sama. Bila so še druga dekleta, ki so tudi slišala klic in sledile njenemu zgledu.

Nastala je prva skupnost Uršulink. Skupnost sester odprtih oči za potrebe ljudi, sester po zaobljubah, popolnoma posvečenih Kristusu. Življenjska povezanost s Kristusom jih je usposabljala, da so preko vsakdanjih potreb ljudi videle njihova globita hrepenenja, jim jih pomagale spoznati in si skupaj z njimi prizadevati, da dosegli cilj, zaradi katerega so ustvarjeni.

V tistem mestu – Brescia – in v tistem času – leta 1540 – je Angela umrla.

Skupnost uršulink, za katero je rekla, da jo je ustanovil sam Jezus Kristus, pa je ostala.

Pred 300 leti je pet uršulink prišlo v Ljubljano, da bi tudi v tem mestu pomagale ljudem »videti več« ... da bi tudi v tem mestu pomagale staršem pri njihovem odgovornem poslanstvu vzgoje.

Sedaj, 10 let po osamosvojitvi Slovenije in 300 let po prihodu uršulink v Ljubljano, je ustanovljen Angelin vrtec.

Tu se konča zgodba o koreninah.

Začenja se nova zgodba, ki se, spoštovani starši, začenja z vami, ki ste nam zaupali, da skupaj z vami vzugajamo vaše otroke.

To je zgodba, ki izhaja iz zgodbe preteklosti in, čeprav je danes ob rojstvu še čisto drobcena, želi zaživeti v obilju. Želi, da bi malčki in skupaj z njimi vaše družine, vzgojiteljice in uršulinska skupnost iskali in našli pot k življenju ljubečemu Gospodu.

s.Darjana Toman
direktorica Ursulinskega zavoda

IZ ZAKLADNICE MONTESSORI VZGOJE

KAJ JE MONTESSORI VZGOJA?

Verjetno vas to zanima, saj otrok preživi mnogo ur pri nas, in morda vam to vprašanje postavljajo tudi sorodniki in znanci, pa ste v zadregi z odgovorom.

Ta sistem vzgoje je vsebuje dvoje: filozofijo otrokove rasti in načela za usmerjanje tega razvoja. Temelji na otrokovih razvojnih potrebah po svobodi znotraj meja in po skrbno pripravljenem okolju. Pripravljeno okolje nudi otroku možnosti za stik z materiali in izkušnjami, s pomočjo katerih razvija svoj razum, kot tudi telesne in duševne sposobnosti. Oblikovan je tako, da v polnosti uporablja samomotivacijo in enkratno sposobnost otrok, da razvijajo skrite zmožnosti. Otrok potrebuje odrasle, da mu postavijo v okolje možnosti, vendar mora otrok sam usmerjati odgovor na te možnosti. Stališča Montessori vzgoje so:

1. Otroke moramo spoštovati kot drugačne od odraslih in kot posameznike, ki se med seboj razlikujejo.
2. Otrok ima nenavadno občutljivost in duševne zmožnosti za učenje iz okolice, ki so drugačne od odraslega tako po kakovosti kakor po kapaciteti.
3. Prvih šest let je najbolj pomembnih za razvoj. Nezavedno učenje se postopoma spreminja v zavedno.
4. Otrok ima globoko ljubezen in potrebo po smiselnem delu. Vendar otroci ne delajo tako kot odrasli zato, da bi delo zaključili ali zaradi dobička, marveč zaradi dejavnosti same. In ta dejavnost je tista, s katero doseže zanj najbolj pomemben cilj: razvoj samega sebe – svojih duhovnih, duševnih in telesnih zmožnosti.

Kateri so cilji Montessori vzgoje?

1. spodbujanje samodiscipline, samospoznavanja in samostojnosti
2. spodbujanje navdušenja za učenje
3. je sistematičen pristop k reševanju težav in pridobivanju »akademskih« spretnosti.

Otrok, ki živi znotraj Montessori okolja, je bolje pripravljen za kasnejši razvoj intelektualnih zmožnosti. Otrok se je v pripravljenem okolju naučil sam delati. Tu mu je sobivanje z drugimi otroki v veselje, čeprav ne dela z njimi neposredno. Montessori vzgojiteljica dela z otroki individualno, hkrati pa v njem goji sposobnosti samostojnega učenca. Marija Montessori je spoznala, da je samomotivacija otroka edini verodostojen impulz za učenje. Otroci sami v sebi so nagnjeni k učenju. Vzgojiteljica pripravi okolje, usmerja dejavnost, spodbuja otroke, vendar pa je otrok tisti,

ki se uči, ki je s pomočjo dejavnosti same motiviran, da vztraja v določeni dejavnosti.

Če se je otrok v Montessori okolju pripravljen učiti, je to zato, ker je pridobil »notranjo disciplino« – tako s pomočjo zunanjega kakor tudi notranjega reda. To je jedro Montessori vzgojne filozofije. Vzorci koncentracije, vztrajnosti, vestnosti, temeljnosti, ki jih utemeljimo v zgodnjem otroštvu, pripomorejo k temu, da bo otrok samozavesten, sposoben učenec v kasnejših letih. Marija Montessori je uvedla otroke v veselje do učenja v zgodnjih letih in zagotovila okvir, v katerem gresta intelektuala in socialna disciplina z roko v roki.

Vzgojna metoda Montessori temelji na opazovanjih in odkritijih dr. Marije Montessori. Kot prva ženska je leta 1896 diplomirala na medicinski fakulteti v Rimu. Po mnogih urah opazovanja otrok je zanje pripravila dejavnosti, ki so v pomoč razvoju vsakega posameznega otroka. Ugotovila je, da otroci, če so v skrbno pripravljenem okolju, potem v njem delajo z vedno večjo zbranostjo in notranjim nadzorom.

Didaktične pripomočke, ki jih imenujemo »materiali«, je oblikovala in se še danes oblikujejo tako, da pomagajo razumskemu razvoju, raz-

voju zbranosti, koordinacije, samostojnosti, socializacije in občutka za red. Okolje otroku omogoča, da razvija občutek za druge na naraven in neprišiljen način.

Igralnica je razdeljena na štiri osnovna področja: matematiko, jezik, vsakdanje življenje in področje zaznavanja. Ob tem pa sta enako pomembni in prepletenci še področji: umetnost (likovna, glasbena) in znanost (biologija, kemija, fizika, geografija, zgodovina).

Na prvi pogled Montessori metodo prepoznamo ob umirjenosti otrok in individualnem pristopu, pa tudi po tem, da se otroci sami od sebe s pomočjo ponujenega materiala naučijo pisanja in branja ter računanja.

Montessori metoda pa je predvsem učenje za življenje. Otrok dela v ozračju spoštovanja, svobode in odgovornosti. Metoda v polnosti vključuje samomotivacijo, samodisciplina, samospoznavanje – izjemno sposobnost otrok, da sami razvijajo svoje lastne zmožnosti, samostojnost, sistematičen pristop do reševanja težav, pridobivanja znanja in veščin ter omogoča veselje do učenja.

Melita Kordes

DNEVNIK ANGELINEGA VRTCA

PRVA DVA MESECA

3. 1. 2002

Začetek delovanja vrtca

Otroci so razporejeni v dva starostno heterogena oddelka, v vsakem oddelku je 20 otrok, skupno torej 40 otrok. Nekateri se uvajajo bolj počasi in bodo začeli obiskovati vrtec z marcem.

V vrtcu je zaposlenih pet strokovnih delavcev: 4 vzgojiteljice (s.Marjeta Cerar, s.Metka Capuder, Martina Jerina, Mira Gale) in ravnateljica vrtca (Melita Kordes). V vrtcu pomaga tudi vojak na civilnem služenju vojaškega roka: Tadej Jakopič.

2. 1. –12. 1. 2002

Obisk Loreto Wille

Loreto nas je obiskala v najbolj pomembnih trenutkih, ko je vrtec nastajal. Koliko nam je pomagala, bomo dojeli šele s časom. Njeno delo pa je zajemalo načrtovanje z vzgojiteljicami, pogovore z vzgojiteljicami vsak dan po delu v vrtcu in dograjevanje dnevnih rutin, izobraževanje na področju znanosti, praktične vaje, nakupovanje nujnih predmetov.

7. 1. 2002

Gospa Loreto predstavi katehezo dobrega pastirja; na srečanju so sestre uršulinke in vzgojiteljice.

8. 1. 2002

Predavanje za starše: Loreto Wille je ob diapositivih predstavila posebnosti metode.

Staršem je dogovarjala na vprašanja, ki so jih imeli po prvem tednu bivanja otrok v vrtcu in o uporabljanju metode doma.

14. 1. 2002

Izdana je bila odločba ministrstva za šolstvo in šport o vpisu v razvid izvajalcev javnovejavnih programov vzgoje in izobraževanja ter odločba o financiranju programa iz javnih sredstev v razvid in »plačilo občin«.

24. 1. 2002

Ogled predstave v Lutkovnem gledališču

6. 2. 2002

Snemanje RTV Slovenija za oddajo Obzorja duha. Otroci so se obnali kot profesionalci.

7. 2. 2002

Protokolarni enourni obisk žene danskega premiera in žene danskega ambasadorja, ki je bil zelo uspešen. Iz danske ambasade smo dobili zahvalno pismo in darilo za odlično izpeljan dogodek.

Posebnega programa z otroki nismo pripravljali. Otroci so delali tako kot vsak dan. Med drugim so plesali tudi na črti, kar je še posebej navdušilo goste. Otroci so gostom izročili lastnoročno izdelane vinskičke ladje z dansko zastavo in rože.

12. 2. 2002

Na pustni torek, ko je bilo v vrtcu ob likovnih delavnicah in obilici gibanja še posebej veselo, smo dobili tudi zunanjia igrala, ki smo jih otroci in vzgojitelji že nestrpno pričakovali.

13. 2. 2002

Članek in fotografija v Delu

14. 2. 2002

Sestanek s starši, kjer smo predstavili področje vsakdanjega življenja v vrtcu. Starši so se velikodušno odzvali na prošnje za pomoč.

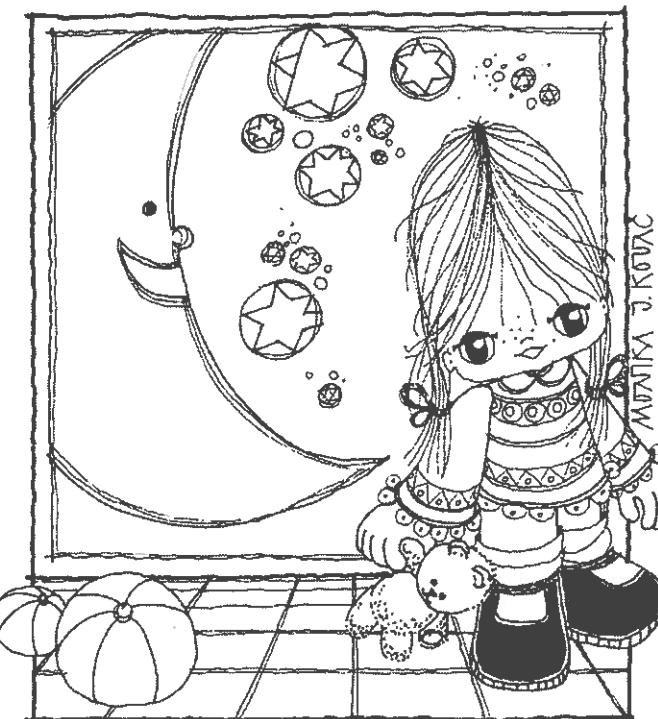
Dogovarjali smo se o najbolj primernih datumih, ko bo vrtec zaprt.

28. 2. 2002 –2. 3. 2002

Izobraževanje vzgojiteljc v Trstu.

IZ OTROŠKIH UST

Sorodniki radovedno sprašujejo Matjaža, kako je v vrtcu. Matjaž natančno razlagajo. Med drugim opisuje tudi vzgojiteljice: »Veš, vse nosijo obleke, dve pa imata tudi kapo.« (velo redovnic)

S. Marjeta na enem izmed prvih srečanj pokaže otrokom, kako delamo s preprogami. Reče: »To je samo moja preproga, na tej preprogi delam samo jaz.« Preprogo je ob tem lepo poravnala in stavek še nekajkrat ponovila. Kasneje smo se smeiali, ker tako ponavljanje ni bilo načrtovano. A s.Marjeta je rekla, da se ni mogla spomniti, kaj naj še pove. Bog je vse obrnil v dobro. Tako smo kmalu videli vzgojne učinke.

Lan je prestavljal sedeže v kotu sobe. Nina se mu je približala in žeela sodelovati. Lan ji prijazno, a odločno pojasni: »To je samo moja preproga, na tej preprogi delam samo jaz.«

Vzgojiteljica Martina je v svojem začetnem navdušenju nad materiali Boru predstavljal, kaj vse ima možnost izbrati za svoje delo: prati perilo, zlagati kamenčke, pometati... Bor jo pozorno posluša in spremlja, nato pa zelo resno zaključi: »Veš, jaz nisem toliko učitelj, jaz sem bolj raziskovalec. Imaš kaj raziskovalnega?«

Starši po prvih dneh v vrtcu sprašujejo Andreja, kako je v vrtcu, če ima kaj prijateljev. On jim razloži: »Ja, tam je ena punčka, ki ji pravimo boj.« Staršem nekaj časa ni bilo jasno, kaj želi Andrej povedati. Domnevali so, da zaradi Loretinega obiska meša jezike. Kasneje so ugotovili, da ima njegov prijatelj Bor (j) daljše kodaste blond lase, kar je zmedlo Andreja, da ga je imel za punčko, »r« pa izgovarja kot »j«.

Andrej je zbolel in starši mu razložijo, da danes ne bo šel v vrtec. Po krajišem premišljevanju Andrej reče: »Ah, saj se bo Bor že kako sam znašel, ne?«

Otrok je na uvajanju celo uro je navdušeno delal z matematičnimi materiali. Vzgojiteljice so ga z veseljem opazovale. Ob koncu smo šli vsi v jedilnico, kjer je vsak dobil dve bobipalčki – z namenom, da bi se otroci naučili lepo sesti za mizo. Oče ga v garderobi vpraša: »Kaj ti je v vrtcu najbolj všeč?« »Bobipalčke!«

Masha razreže jabolko in ga ponosno ponuja otrokom v sobi. Med drugim tudi fantu, ki je navdušeno pometal sobo. On jo začudeno pogleda in zgroženo reče: »Ne morem zdaj, imam toooooliko za pometat«.

Matic ima rojstni dan. Vsak otrok posebej mu čestita. Na vrsto pride tudi deklica, ki v septembru pričakuje bratca: »Želim ti, da bi dobil kakšnega dojenčka!« Za tem pride na vrsto fantek, ki tudi pričakuje bratca: »Jaz ti tudi želim, da dobiš kakšnega dojenčka!«

V petek odhajajo otroci iz vrtca. Lenart že odpira svoja majhna vrata. Babica ga opozori: »Ne boš nič pozdravil vzgojiteljice?« Sicer ne ravno zelo zgovoren Lenart, ki še ni star tri leta, reče vzgojiteljici: »Adijo, se sliš'mo.«

Iz zapisov vzgojiteljev

TIHA OPAZOVANJA

Za nami sta verjetno najbolj razburljiva meseca Angelinega vrtca. Za vse vpletene sta bila zahtevna: privajanje otrok, staršev (na kraj in osebe) ter vzgojiteljic (na prostor, otroke in metodo). Tudi tehnično sta bila: finančno in logistično: kje, kdaj in koliko naročati hrano in potreben material...

Da smo na dobi poti kaže mnogo dejstev, potrjujejo jih pa tudi občutki vpletenih. Otroci, nekateri med njimi so prve dni prihajali s solzami v očeh, sedaj prihajajo nasmejani in z veseljem pozdravljajo nove prijatelje ter gredo nato delat. To dokazuje, da sedaj zaupajo novim odraslim v svojem življenju in se počutijo varne v novem okolju.

Počasi smo v tem mesecu in pol izoblikovali vsakodnevno rutino, čeprav smo v tem še zmeraj fleksibilni in pozorni na potrebe otrok.

Najbolj zgodnji se kmalu lotijo dela. Potem ko je zajtrk pripravljen, pozajtrkujemo. Ko otroci končajo z zajtrkom in pospravijo za seboj, gredo na delo v svojo sobo. Nekateri delajo sami, drugi skupaj s prijateljem. To, kar si izberejo, nam pove, kaj potrebujejo. Otroci, ki delajo sami, so pogosto v stanju globoke zbranosti, zato jih moramo zaščititi pred motnjami. Otroci, ki delajo z drugimi, rastejo v svojih socializacijskih sposobnostih. Opažujemo, kako vzpostavljajo odnose in jih usmerjamo, ko nastanejo težave.

Ko iščemo sprememljive rešitve za težave, zmeraj vključujemo otroke. Vsak pride na vrsto, da opiše težavo (»Kaj se je zgodilo?«). Potem raziskujemo rešitve (»Kaj lahko storimo, namesto da ...?« ali »Kaj lahko storimo, da se bo ---- počutil boljše?«) Na ta način se otroci naučijo gledati zunaj svojih potreb. Naučijo se gledati na isto stvar iz stališča drugega. Ko gledamo na težave na ta način, ni naš namen, da bi obsojali

krivca. Zberemo informacije ter vzpostavimo ravnotežje in red. To pomaga vsem, da se počutijo sprevjeti in varne. Reševanje težav je proces, ki se ga učimo vse življenje. Te izkušnje zgodnjih let pomagajo zgraditi močne temelje prihodnosti.

K sreči epidemije v teh tednih ni bilo. Vseeno pa vas prosim, da v vrtec pošljate zdrave otroke. Če je otrok bolan, ga zaradi njegovega zdravja in zdravja otrok v vrtcu, pozdravite doma. Vzgojiteljice niso pooblaščene, da dajejo otrokom antibiotike.

Melita Kerdeš

ODMEVI STARŠEV

TOMAŽ V ANGELINEM VRTCU

Izbirali smo in izbrali. Po uvodnih taktih se je začela snovati neskončna melodija, v kateri je pomemben vsak člen, vsak zvok in tudi tišina. Za našega Tomaža nekaj dobrega; dobro vzgojo in zavzete vzgojitelje, ki jih poleg profesionalnega znanja odlikuje predvsem srčnost in kulturno odnosa.

Pri uvajanju je Tomaž zjutraj jokal in tudi spanje mu je prebjalo strah. Potreboval je čas, on in tudi vzgojiteljice, da se ustvari pravo vzdušje varnosti in topline. Tomaž je hotel vedno znova slišati, da bomo res prišli ponj. »Mamica je šla v službico«, je govoril. Vse pa je bilo podprtzo z jasno držo in prepričanjem ravnateljice Melite, da se bo zgradilo Tomažovo zaupanje v novi »dom«, le času je treba dati čas. In res so se pokazali sadovi potprežljivega in ljubečega odnosa vsega osebja.

Zdaj nič več ne joče in celo prosi, naj pridemo ponj šele po spanju. Rad pove, da ga previja teta Mira. Ko pride domov, si želi kuhanja in priporavlja o g.Tadeju, ki mu je tisti dan pomagal pospravljati skodelice. V kratkem času se je vživel in sprejel vrtec. Doma je umirjen in pravi, da dela. Med igro se ustvari in rad svetuje, naj pojemo tiše, ali pa pokaže, kako naj se žogamo.Kar na smeh nam gre.

Zaključila bova z željo staršev, da bi otroci zares hodili po črti (Tomaž poje pesem: Mi hodimo po črti tra-la-la-la-la), po pripravljeni poti s pravim ciljem, da bi tako »napredovali v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh«, kot je po evangelistu zapisala s. Darjana.

Irena in Boštjan Roblek

KOTIČEK

V vrtcu mu pravijo „likovni kotiček“, čeprav bi mu bolj ustrezalo „ustvarjalni kotiček“, saj se razen likovnih dejavnosti tam dogaja veliko stvari, predvsem pa otroci definitivno ustvarjajo svoje prve izdelke. Kakorkoli že: definitivno je kotiček – majcen del vrtca, neizmerno zanimiv za otroke – poleg tega pa ima okno, skozi katerega se da nadzorovati ali :

„moooooaaaa maaaamiiiiiiiiiiiii že greeee pu meeeneeeeeeee-eee!!!“

Ker imam trenutno malo dela (prevajanje je čudna reč – kot obiski: dva tedna nič – potem se pa vsi naenkrat pojavijo na vratih), sem se v prostem času odločil pomagati vzgojiteljicam v novem vrtcu, da prebrodijo začetek, ki je kot vsak začetek težak tako zanje kot za otroke, posebej pa zato, ker imamo starši samo v tem vrtcu priložnost neposredno sodelovati v delu z našimi malčki.

Z ravnateljico-vzgojiteljico Melito sva se dogovorila, da pridem po kosilu in ostanem, dokler ostanem, potem pa popokam svojo Masho in odideva domov. Ker sem na spoznavnem razgovoru omenil, da znam nekoliko risati (no za tako majhne otrokce pa res ni treba biti ne vem kak umetnik) – smo se dogovorili, da me bodo „dali v kotiček“ in včasih bom lahko bil navzoč pri telovadbi. S te funkcije so me razresili za teden dni že na prvi telovadni uri, ker sem zaradi nepoznavanja delovanja vrtca storil neumnost.

Sama ura v telovadnici je potekala zelo v ţedu, tako da sva z vzgojiteljico Martino kar malo pozabila na čas. Otroci so se zelo razvile in nikakor se jih ni dalo umiriti, da bi lepo počasi šli po stopnicah (divja-

nje je seveda nevarno) h malici. Martina si ni upala odpreti vrat in nihče od otrok je ni niti malo „šmirglal“ – veselo so tekali sem in tja ter civilili, da je šlo skozi ušesa. V začetku ure sem raditorje zaslonil z blazinami, da se kateri od otrok ne bi po nesreči udaril. Ko sem videl, da Martina s svojimi tihimi pozivi (kar je pravilo vrtca št.1) doseže manj kot nič, saj otroci tudi še niso bili vajeni tega pristopa in so le vedno bolj divjali, sem se odločil. Enostavno sem prevrnil eno od blazin. Počilo je. Počilo je zelo hudo. Počilo je veliko bolj, kot sem pričakoval, ko je blazina ploskoma udarila ob tla. Bledica jeze na Martininem obrazu mi je povedala vse. Otroci so v trenutku utihnili, tako da je Martinin tih glas dobesedno odmeval v telovadnici, ko jih je prosila, da se primejo za rokice in gredo mirno po stopnicah h malici.

Ko smo odhajali skozi vrata pa mi je, še vedno bleda, tiho rekla: "Veste kaj.. tega, tega pa ne bi smeli storiti."

Jure Korošec

UTRINEK DOROTEJINEGA ODZIVANJA NA ANGELIN VRTEC

Doroteji so bile že takoj na začetku všeč igralne preproge, ki jih imajo v vrtcu. Tako smo kmalu njej in mlajšemu bratcu (še nima dve leti) kupili vsakemu svojo tudi doma, da bi pri igri drug druga manj motila. Doroteja se je takoj pohvalila, da zna preproge pospraviti samo ona, ker je Filip še premajhen, in da ga bo naučila. Ko sem pospravljala kuhinjo, sem zaslišala iz sobe, kako mu razlaga: "Filip, to vidis, je teba pospaut. Ti bom jaz pokazala, kel sem ze velka punčka. Takoleee, vidis, das stvali natel dol, pol pa zvijes. Takole zvijes, a vidis Filip. Pol pa mocnooo dvignes in visoookoooo plimes in odneses tja. Tako, a si vidu? Dlugic bos pa sam znal, a ne?" Filip jo je

gotovo potrditev, da otroke zapuščamo v toplem in varnem okolju. Otroci so izredno občutljivi in pozorni, ko se zavedajo svoje okolice; umirjenost in zbranost, ki jo vrtec diha, ko prihajamo po otroke pa daje sluttiti veliko ljubezen in predanost vzgojiteljic do naših otrok. Starši vemo, da je resnična ubogljivost dejanje ljubezni, ne pa strahu. In, ker se otroci zares čutijo sprejete in ljubljene lahko ubogljivo sledijo besedam vzgojiteljic.

No, med srečanjem smo tudi starši dobili prostovoljne domače naloge. Nekateri so sila radodarni in bodo velikodušno žrtvovali svoj čas in domislice. S takšnim sodelovanjem in zagonom bo vrtec zagotovo uspel, kajti vsi starši občudujemo vzgojiteljice in jim želimo stati ob strani.

Naj zaključim z vriskanjem svojih otrok: «Bomo zmogli? Bomo, ja!!»

Pa še nekaj o prostih dnevih!

Podan je bil predlog, naj bo na Veliki petek (29.3.) in 3.maja vrtec zaprt, prav tako pa tudi v času poletnih počitnic od 22.07 do 19.08.

Na god Sv.Valentina, leta 2002
Alenka Javornik

VAJA ZA DOMA

ČIŠČENJE ČEVLJEV

Starost: 3 leta in več

Opis materiala: torbica z materialom za čiščenje (čevljev: krtača za čevlje, krema za čevlje (neutralna), majhni nanašalec kreme, mehka krpa za loščenje, brisača/krpa za podlogo).

Namen:

Neposreden namen: otrok razvija koordinacijo, koncentracijo, občutek za red in samostojnost.

Posreden namen: zavedanje o obstoju različnih stvari, ki jih lahko loščimo, zavedanje različnih usnjeneh premetov, razvoj skrbi in odgovornosti za okolico.

Predstavitev

1. Povabi otroka, pojmenuj delo in prinesi potreben material na mizo.
2. Poiščita usnjene čevlje za loščenje. Prinesita jih k mizi/na preprogno.
3. Razprostri brisačo.
4. Odpri torbico.
5. Razporedi predmete po brisači.
6. Previdno dvigni kremo in jo nazorno, tako da lahko otrok spremišljaja gibanje, odpri s tremi prsti.
7. Vzemi nanašalec kreme, nanj nanesi kremo.
8. Vzemi čevlj v nedominantno roko in z nanašalcem razporedi kremo po čevlju.
9. Po potrebi ponovno nanesi kremo na nanašalec in namaži čevlj.
10. Odloži nanašalec in **zapri kremo!**
11. Vzemi krtačo za čevlje v dominantno roko. Skrtači čevlj.
12. Odloži krtačo.
13. Če je čevlj tvoj, vstaneš, ga obuješ, dvigneš na stol. Sicer pustiš čevlj na mizi.
14. Vzemi krpo za loščenje in jo primi: na vsakem koncu z roko in močno raztegnji.
15. Nastavi čevlj in ga z mehkimi gibi, premikanjem levo – desno, zlošči.
16. Ponudi otroku drugi čevlj.
17. Ob koncu pospravita.

Razširitev:

- Za čiščenje in loščenje lahko imaš druge predmete, ki so usnjeni (konjsko sedlo).
- Sicer pa za čiščenje in loščenje lahko prineseš tudi posamezne dele avtov ali drugih svetlečih se stvari s primernimi loščili.

STARŠI SPRAŠUJEJO

ČEMU JE NAMENJENA ČRTA?

Črta, debelejši trak na tleh, običajno v obliki elipse, je pripomoček, ki ga je uvedla Maria Montessori iz več razlogov.

V prvi vrsti je namenjena gibanju. Otroci vsak dan vsaj enkrat najmanj deset minut preživijo v gibanju na črti. Črta jim služi za orientacijo gibanja in mirovanja. Črta razveseliuje otroke, saj se zelo radi gibljejo, hkrati s tem pa razvijajo motoriko in zavedanje lastnega telesa. Hkrati je tudi kraj in čas, ko je skupina zbrana in je delo skupinsko. Gibanju običajno sledi priповед vzgojiteljice, predstavitev, učenje pesmi, praznovanje rojstnega dneva. Vse te dejavnosti so namenjene razvoju jezika. Ob razvoju gibanja in jezika pa ima črta še tretji namen: igro tišine. To je trenutek najtežje vaje za otroka: iz svoje notranjosti nadzorovati svoje telo, dejanja, želje in voljo.

KAKO JE VIDETI TO V PRAKSI?

Vsak dan, okrog desete ure, otroke s tiho pesmijo »pospravimo, pospravimo« opozorimo, da bo sedaj sledilo nekaj drugega. Otroci počasi pospravijo svoje delo, vzgojiteljica pa začne z gibanjem na črti. Otroci se pridružijo. Gibanje poteka ob pesmih, ki jih sami pojemo »Mi skočimo po črti...« ali po glasbi iz zgoščenk, kjer običajno vzgojiteljica glede na glasbo pripravi gibanje. Npr. kratka klavirska glasba pomeni tekanje po prstih, daljši akordi korakanje. Na vsaki črti naj bi otroci vadili naslednje gibe: hojo, tek, hojo po prstih, korakanje, poskakovanje, skakanje. Iz umirjenih gibov preidemo na bolj močne in spet na bolj umirjene, ki se zaključijo s sedenjem na črti.

Sledi predstavitev, pogovor, nato pa igra tišine. O tem pa kdaj drugič...

ZAHVALA

Zelo dobro poteka sodelovanje s starši. Posebej hvala:

- Mashinemu očetu, ki je veliko popoldnevov preživel z otroki v ateљiju,
- mami Klare M. za koordiniranje izhajanja glasila in drugim v odboru in za prispevke,
- mami Klemena K., za pomoč pri glasovni mizi,
- mami Nine za veliko vrečo usnj,
- staršem Lana za predstavo v lutkovnem gledališču, očetu pa še posebej za velikodušno pripravljenost za izdajo glasila,
- mami Doroteje N. za kovčke za spoznavanje likovne umetnosti,
- mami Primoža za izviren popoldan ob zgodbi in sadju,
- mami Matici za peko odlične pice,
- vsem staršem, ki ste prispevali papir, barvice, film za fotoaparat, robčke, drobne predmete in slike za črke, in ki ste pripravljeni pri našati rože in prati perilo,
- mami Miha za oblikovanje glasila

TO MY DEAR SLOVENIAN PARENTS:

I would like to express my thanks for your kind welcome and trusting me with helping in the education of your children. Your children are exactly the same as the children from my country or elsewhere. They are living in a very fast pace society. We need to reflect on this.

"It has been remarked that one of the negative points of modern education is that it is "losing more and more the sense of surprise," and that "we are no longer amazed by anything." What can the adult do so that this most important feature will not be lost?"

First of all, what the adult should not give too many things, we should not offer too many stimuli."

We are bombarded by advertisements during us to go to the stores, flashing signs saying: "**SALE**". If we adults have a hard time saying no to this kind of tempting shopping, imagine how hard it must be for a child to understand that he/she may not have another toy.

Our schools have classrooms that have just the necessary materials, and we must always remember that clutter prevents the children from having order and peace. At home we need to remember this too. So easy for me to go and shop for my grandchild, but then I remember Montessori's words, and I put it back on the shelf, and go out of the store very quickly. It is a constant threat, but after a while, we become pretty good at asking ourselves: Do we need this new...? With that in mind, I wish you all a happy spring, discover and wonder all the marvels nature brings us. From where does it all come? How come everything is turning green? Who makes green?

MOJIM DRAGIM SLOVENSKIM STARŠEM!

Rada bi se vam zahvalila, ker ste me tako prijazno sprejeli in ker ste mi zaupali, ko sem pomagala pri vzgoji vaših otrok. Vaši otroci so natančno taki, kot so otroki moje dežele ali kjerkoli drugje po svetu. Vsi živijo v družbi, kjer se vse dogaja zelo hitro. Tega se moramo vedno znova zavedati. »Znano je, da je ena izmed negativnih točk moderne vzgoje in izobraževanja v tem, da »vedno bolj izgublja čut za presenečenje« in da »se ne znamo več ničemur čuditi«. Kaj lahko storimo odrasli, da se ta pomembni vidik ne bo izgubil?«

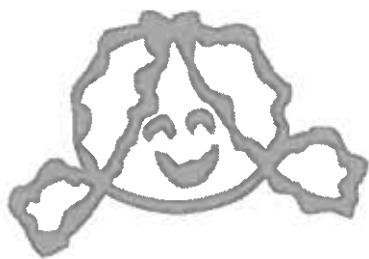
Najpomembnejše je, da otrokom ne dajemo preveč stvari, ne smemo jim ponuditi preveč dražljajev.

Reklamni oglasi nas bombardirajo z vseh strani, vabijo nas v trgovine, posebej še oznake »razprodaja«. Že mi odrasli se težko upremo temu vabljenemu nakupovanju, kako je šele za otroka težko razumeti, da ne more dobiti nove igrače.

Montessori vrtci imajo sobe napolnjene z ravno pravljnjimi, potrebnimi materiali, didaktičnimi pripomočki. Vedno moramo imeti pred očmi, da preveč stvari preprečuje otrokom, da bi imeli red in mir. Tudi doma se moramo tega zavedati. Tudi zame je tako preprosto kupiti kaj za vnučnijo, a potem se spomnim besed M.Montessori. Zato položim predmet nazaj na polico in se po najhitrejši poti odpravim iz trgovine. Gre za neprestan boj, a kmalu se utrdimo in postanemo dokaj učinkoviti s postavljenem vprašanjem »Ali potrebujem to novo?«

S temi mislimi se poslavljam in vam želim lepo pomlad: odkrivajte in se čudite vsemu čudežem, ki nam jih podarja narava. Od kod prihaja vse to? Kako to, da vse ozeleni? Kdo omogoči, da ozeleni?

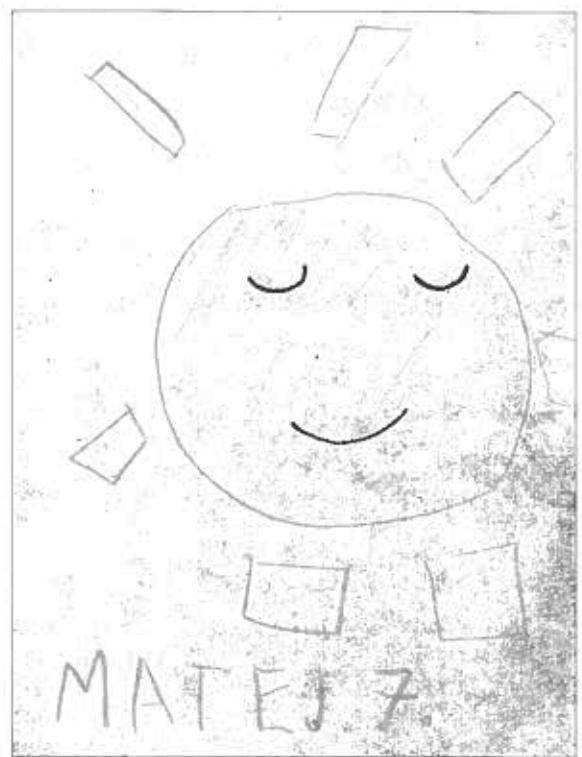
Z ljubezni,
Loreto Wille

NAĐE SODELOVANJE

Predmeti (max tako veliki, da jih lahko skrijemo v dlan roke), ki se začnejo na		slike predmetov (v velikosti (do max 8,5–7,5 cm), ki se začnejo na	
črko	število manjkajočih predmetov	črko	število manjkajočih slik
a	5	A	2
b	5	C	2
c	10	E	10
č	7	F	4
d	4	H	7
e	8	J	8
f	7	I	3
g	5	N	9
h	10	T	2
i	5	U	7
j	10		
n	6		
r	6		
t	5		
u	8		
z	2		
ž	3		

Potrebujemo tudi majhne predmete in slike predmetov, sestavljenih iz 3 črk – od tega je en samoglasnih (kit, luč, kos ...)

KOLENDAR

pomembnih dogodkov za starše

Datum	Dogodek
4. 4. 2002 ob 16.00	Uradna otvoritev vrtca
17. 4. 2002 ob 18.00	Večer z očeti (oz. dedki, če očetje ne morejo)
16. 5. 2002 ob 18.00	Večer z mamami (oz. z babicami, če mame ne morejo)
Druga polovica maja	Govorilne ure
14. 6. 2002 ob 17.00	Zaključni piknik

